

NAKHON SI THAMMARAT

UNIVERSITY

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยได้มีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้นตั้งแต่ พ.ศ.2504 เป็นต้นมา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นแผนที่จะผลักดันให้ประเทศมีความเจริญรุ่งเรือง และก้าวไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว

ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับความเป็นขั้นพื้นฐานเพื่อการดำรงชีวิตอยู่รอดของมนุษย์เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของ ประชาชนภายในประเทศ สำหรับประเทศไทยปัญหาความยากจนได้ถูกกล่าวถึงครั้งแรกในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-พ.ศ.2529) และกล่าวถึงเรื่อยมาจนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-พ.ศ.2549) ทั้งนี้ นโยบายการแก้ไขปัญหาคความยากจนได้ถูกจัดเป็นนโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ และมีกำหนดให้การแก้ไขปัญหาคความยากจนเป็นเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 นอกจากนี้ปัญหาคความยากจนยังเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคมอื่นๆตามมาอีกด้วย เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาครอบครัว และปัญหาหนี้สิน เป็นต้น (วรัญญา ภัทรสุข, 2546) ปัญหาหนี้สินเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมทุกระดับทั้งระดับชาติ ระดับภาค ระดับชุมชน รวมถึงระดับครัวเรือน ปัญหาหนี้สินมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนทำให้ระบบเศรษฐกิจของชุมชนและครอบครัวมีสภาวะหนี้สินที่เพิ่มขึ้น (ไททัศน์ ภัยพิสิฏ์, 2547) ที่สำคัญปัญหาหนี้สินยังเป็นปัญหาเรื้อรังที่มีมาเป็นเวลานาน ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาปัญหานี้สินได้สร้างความทุกข์ยากให้แก่คนไทยเป็นจำนวนมาก และต่อเนื่องทั้งเป็นตัวอุปสรรคในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (สมมาตุ มหารักษ์, 2545)

จากรายงานผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2547 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ครัวเรือนทั่วจังหวัดนครศรีธรรมราชมีหนี้สินโดยเฉลี่ย 104,706 บาทต่อครัวเรือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.8 ต่อปี เมื่อเทียบกับปี 2545 โดยสาเหตุที่เป็นหนี้สินส่วนใหญ่เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน รองลงมาคือเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน (สุภัทลัญญา บุญญาฤทธิกุล และอมรพันธ์ ราชพิบูลย์, 2547) และจากผลการสำรวจของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ในหัวข้อสถานภาพและภาวะหนี้ครัวเรือน เก็บรวบรวมข้อมูล

จากครัวเรือนตัวอย่าง ในระหว่างวันที่ 19-24 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2549 ผลการสำรวจพบว่า ครัวเรือนตัวอย่างทั่วประเทศมีหนี้สิน ร้อยละ 75.7 โดยครัวเรือนตัวอย่างทั่วประเทศมีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย 116,839.8 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งวัตถุประสงค์ของการกู้เงินส่วนใหญ่เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ เพื่อการลงทุน (www.utcc.ac.th./cebt, 7 ก.ย. 49)

ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ เป็นครัวเรือนชนบทชุมชนใหญ่อีกชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศไทย ทั้งนี้จากผลการสำรวจของสำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อปี 2547 และจากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ในปี2549 ตามช่วงเวลาดังกล่าว ทำให้เห็นว่าปัญหาหนี้สินเป็นปัญหาที่มีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนทำให้ครัวเรือนได้รับผลกระทบทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว และปัญหาอื่นๆ ที่จะตามมาในอนาคต ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะหนี้สินของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ.2549 ตลอดจนนำข้อมูลที่ได้เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาแก้ไขปัญหาคที่เกิดขึ้นในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะหนี้สินของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินโดยยึดแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สมมติฐานของการวิจัย

1. สัดส่วนของครัวเรือนที่มีหนี้สินในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ น้อยกว่า 0.757 (เมื่อเทียบกับผลการสำรวจของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยซึ่งพบว่าครัวเรือนตัวอย่างทั่วประเทศมีหนี้สิน ร้อยละ 75.7)
2. จำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพมากกว่า 116,839.8 บาท (เมื่อเทียบกับผลการสำรวจของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ซึ่งพบว่า ครัวเรือนตัวอย่างทั่วประเทศมีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย 116,839.8 บาท)
3. ชุมชนที่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะการมีหนี้สินและ ไม่มีหนี้สินของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ
4. การครอบครองที่อยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์การมีหนี้สินและ ไม่มีหนี้สินของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ
5. จำนวนสมาชิกเฉลี่ยของครัวเรือนที่มีหนี้สินในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ต่างกับครัวเรือนที่ไม่มีหนี้สิน
6. จำนวนผู้อยู่ในอุปการะเฉลี่ยของครัวเรือนที่มีหนี้สินในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ต่างกับครัวเรือนที่ไม่มีหนี้สิน
7. จำนวนผู้ประกอบการอาชีพเฉลี่ยของครัวเรือนที่มีหนี้สินในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ต่างกับครัวเรือนที่ไม่มีหนี้สิน
8. รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่มีหนี้สินในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ต่างกับครัวเรือนที่ไม่มีหนี้สิน

9. รายจ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนที่มีหนี้สินในเขตเทศบาลตำบลท่าแพต่างกับครัวเรือนที่ไม่มีหนี้สิน

10. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพที่อาศัยในชุมชนต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนแตกต่างกัน

11. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพที่มีการครอบครองที่อยู่อาศัยต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนแตกต่างกัน

12. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพที่มีจำนวนสมาชิกต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนแตกต่างกัน

13. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพที่มีจำนวนผู้อยู่ในอุปการะต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนแตกต่างกัน

14. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพที่มีจำนวนผู้ประกอบการอาชีพต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนแตกต่างกัน

15. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพที่มีรายได้อื่นต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนแตกต่างกัน

16. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพที่มีรายจ่ายต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงภาวะหนี้สินของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ.2549

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ.2549 แบ่งออกเป็น 6 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนท่าแพฝั่งทิศเหนือ ชุมชนท่าแพฝั่งตะวันออก ชุมชนท่าแพศรีหนึ่ง ชุมชนมุสลิมท่าแพ ชุมชนบ้านกลาง และชุมชนตลาดท่าแพ จำนวนทั้งสิ้น 465 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 215 คริวเรือน (ซึ่งได้จากการคำนวณตามสูตรในการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ อ้างใน กุวารณ พรหมเพรา, 2548)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ N แทนขนาดประชากร
 n แทนขนาดตัวอย่างทั้งหมด
 e แทนความคลาดเคลื่อน

โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ กำหนดให้ชุมชนเป็นชั้นภูมิ โดยการจัดสรรขนาดตัวอย่าง ด้วยวิธีการจัดสรรแบบสัดส่วนในแต่ละชั้นภูมิ แล้วสุ่มหน่วยตัวอย่างอย่างง่ายในแต่ละชั้นภูมิโดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ได้หน่วยตัวอย่างสุดท้ายในทางปฏิบัติจริงผู้วิจัยได้เจอทั้งปัญหาและอุปสรรคหลายประการด้วยกัน ทำให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลของตัวอย่างได้ จำนวน 153 คริวเรือน (ร้อยละ 71.16)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วยชุดคำถามดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของคริวเรือน ประกอบด้วยคำถาม ชุมชนที่อาศัย การครอบครองที่อยู่อาศัย จำนวนสมาชิก จำนวนผู้อยู่อุปการะ อาชีพของสมาชิกในคริวเรือน รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน

ตอนที่ 2 ภาวะหนี้สินของคริวเรือน ประกอบด้วยคำถาม ภาวะหนี้สิน สาเหตุที่ทำให้คริว

เรือนมีหนี้สิน สาเหตุที่ทำให้คริวเรือนไม่มีหนี้สิน ประเภทหนี้สิน การเปลี่ยนแปลงของจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินจำนวนเงินที่เป็นหนี้สิน จำนวนเงินที่ผ่อนชำระหนี้สิน ลักษณะการผ่อนชำระหนี้สิน ระยะเวลาที่สามารถชำระหนี้สินคืนทั้งหมด วัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อในปัจจุบัน และการคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจของคริวเรือน

ตอนที่ 3 แนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน โดยยึดแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของคริวเรือน ประกอบด้วยคำถาม พฤติกรรมของคริวเรือนตามแนวพระราชดำริ วิธีการแก้ปัญหาด้านการเงิน แหล่งเงินกู้ในอนาคต ความต้องการแก้ปัญหของคริวเรือน ความต้องการให้หน่วยงานของรัฐช่วยแก้ปัญหาแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหานี้สินของคริวเรือน และข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของคริวเรือน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งข้อมูลตามแหล่งที่มา ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่สำนักงานเทศบาลตำบลท่าแพ สำนักงานท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าแพ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช ข้อมูลเอกสารทางราชการ ตำรา และสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลเป็นไปใช้ในการดำเนินการขั้นต่อไป

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม เมื่อผู้วิจัยออกไปสัมภาษณ์คริวเรือนตัวอย่าง ด้วยวิธีการสำรวจด้วยตัวอย่าง (Sample Survey) และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้

สัมภาษณ์หน่วยตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ทำวิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดมากำหนดตัวแปรและถอดรหัสข้อมูล (Coding) เพื่อประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ได้ในรูปสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน ตามหัวข้อสมมติฐานของการวิจัย โดยมีสถิติทดสอบ ดังต่อไปนี้

- สมมติฐานข้อที่ 1 สถิติทดสอบคือ Z-test
- สมมติฐานข้อที่ 2,5-9 สถิติทดสอบคือ t-test
- สมมติฐานข้อที่ 3-4 สถิติทดสอบคือ χ^2 -test
- สมมติฐานข้อที่ 10-16 สถิติทดสอบคือ F-test

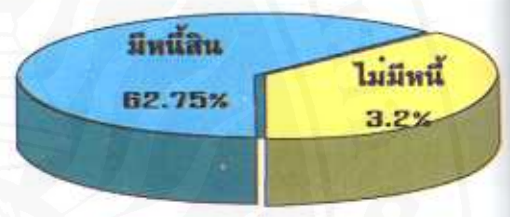
สรุปผลการวิเคราะห์

ครัวเรือนตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบลท่าแพส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนท่าแพฝั่งทิศเหนือ ร้อยละ 39.22 รองลงมาคือชุมชนท่าแพฝั่งตะวันออก ร้อยละ 18.59 ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน ร้อยละ 50.98 รองลงมาเป็นเจ้าของบ้านแต่เช่าที่ดิน ร้อยละ 32.03

ครัวเรือนตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 4.48 คน ต่อครัวเรือน ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิก 4-5 คน ต่อครัวเรือน ร้อยละ 39.22 โดยมีจำนวนผู้อยู่ในอุปการะเฉลี่ยครัวเรือนละ 2.25 คน ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้อยู่ในอุปการะ 2-3 คนต่อครัวเรือน ร้อยละ 50.33 และครัวเรือนตัวอย่างมีผู้ประกอบการอาชีพเฉลี่ยครัวเรือนละ 2.23 คน ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ประกอบการ 2-3 คนต่อครัวเรือน ร้อยละ 51.63 สำหรับผู้มีงานทำ

ของครัวเรือนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป 32.26 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 29.03

ครัวเรือนตัวอย่างมีรายได้น้อยเดือนละ 13,770.00 บาท ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยไม่เกิน 7,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 36.67 และมีรายจ่ายเฉลี่ยเดือนละ 10,235.57 บาท ส่วนใหญ่มีรายจ่ายอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 45.64 ซึ่งเป็นรายจ่ายที่ไม่รวมจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระหนี้สินต่อเดือน

แผนภูมิที่ 1 แสดงร้อยละของครัวเรือนตัวอย่าง จำแนกตามภาวะหนี้สิน

ครัวเรือนตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบลท่าแพส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนที่มีหนี้สิน ร้อยละ 62.75 ซึ่งแบ่งเป็นเป็นหนี้สินในระบบ ร้อยละ 62.5 และหนี้สินนอกระบบ ร้อยละ 62.5 มีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนละ 222,549.33 บาท ครัวเรือนที่มีหนี้สินในระบบผ่อนชำระหนี้สินเฉลี่ยเดือนละ 4,274.70 บาท และครัวเรือนที่มีหนี้สินนอกระบบผ่อนชำระหนี้สินเฉลี่ยเดือนละ 1,755.28 บาท โดยส่วนใหญ่ผ่อนชำระหนี้สินคืนแบบชำระเงินสดพร้อมดอกเบี้ย ร้อยละ 64.58 ครัวเรือนที่มีหนี้สินคาดว่าจะสามารถผ่อนชำระหนี้สินที่มีให้หมดในระยะเวลาเฉลี่ย 3.85 ปี ทั้งนี้ครัวเรือนที่มีหนี้สินได้ระบุถึงสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดหนี้สิน 3 ลำดับแรก คือ รายได้ไม่เพียงพอ ความจำเป็นพื้นฐาน และค่าครองชีพสูง ซึ่งปัญหา รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย เป็นปัญหาส่งผลกระทบต่อด้านการเงินต่อครัวเรือนมากที่สุด ร้อยละ 57.29 โดยครัวเรือนที่มีหนี้สินส่วนใหญ่คาดการณ์ว่า

ภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนในอีก 12 เดือนข้างหน้า จะยังเป็นปกติ ร้อยละ 43.75

สำหรับพฤติกรรมตามแนวพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าครัวเรือนที่มีหนี้สินมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ร้อยละ 13.54 มีเงินสำรองไว้ใช้ ร้อยละ 44.79 ปลุกผักสวนครัวไว้รับประทาน ร้อยละ 29.17 ปลุกและจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร ร้อยละ 6.25 และสมาชิกในครัวเรือนมีการประกอบอาชีพเสริม ร้อยละ 29.17

ครัวเรือนที่มีหนี้สินมีวิธีแก้ปัญหาทางการเงิน 3 วิธีแรกคือขอความช่วยเหลือจากญาติ พี่น้อง กู้ยืมเงินจากนายทุน และขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่มี อยู่ส่วนในอนาคตครัวเรือนที่มีหนี้สินส่วนใหญ่ต้องการกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 31.58 รองลงมาคือญาติพี่น้อง ร้อยละ 18.95 และนายทุนเงินกู้ ร้อยละ 12.63

ครัวเรือนที่มีหนี้สินส่วนใหญ่ต้องการแก้ปัญหาในครัวเรือนคือปัญหาอาชีพและรายได้ ที่ทำ กิน และเงินลงทุน โดยต้องการให้หน่วยงานของรัฐ เข้ามาร่วมช่วยจัดหาอาชีพ ร้อยละ 68.75 รองลงมาคือจัด หาเงินลงทุน ร้อยละ 60.42

ครัวเรือนที่มีหนี้สินส่วนใหญ่ระบุว่าวิธีการที่เหมาะสมที่สุดสำหรับเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา เรื่องหนี้สินของครัวเรือนคือ การมีรายได้ที่แน่นอน ร้อยละ 30.21 รองลงมาคือ ความพออยู่พอกิน ร้อยละ 25

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

1. สัดส่วนของครัวเรือนที่มีหนี้สินในเขต เทศบาลตำบลท่าแพ น้อยกว่า 0.757 อย่างมีนัย สำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ มี จำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยมากกว่า 116,839.8 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ชุมชนที่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับ ภาวะการมีหนี้สินและไม่มีหนี้สินของครัวเรือนใน เขตเทศบาลตำบลท่าแพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

4. การครอบครองที่อยู่อาศัยไม่มีความ สัมพันธ์กับภาวะการมีหนี้สินและไม่มีหนี้สินของ ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. จำนวนสมาชิกเฉลี่ยของครัวเรือนที่มี หนี้สินในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ต่างกับจำนวน สมาชิกเฉลี่ยของครัวเรือนที่ไม่มีหนี้สิน อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. จำนวนผู้อยู่ในอุปการะเฉลี่ยของ ครัวเรือนที่มีหนี้สินในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ต่าง กับจำนวนผู้อยู่ในอุปการะเฉลี่ยของครัวเรือนที่ไม่มี หนี้สิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. จำนวนผู้ประกอบอาชีพเฉลี่ยของครัว เรือนที่มีหนี้สินในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ต่างกับ จำนวนผู้ประกอบอาชีพเฉลี่ยของครัวเรือนที่ไม่มี หนี้สิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่มีหนี้สิน ใน เขตเทศบาลตำบลท่าแพ ไม่ต่างกับรายได้เฉลี่ยของ ครัวเรือนที่ไม่มีหนี้สิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

9. รายจ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนที่มีหนี้สิน ในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ไม่ต่างกับรายจ่ายเฉลี่ย ของครัวเรือนที่ไม่มีหนี้สิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

10. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพที่ อาศัยในชุมชนต่างกัน มีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ย ของครัวเรือนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

11. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ที่มีการครอบครองที่อยู่อาศัยต่างกันมีจำนวนเงินที่

เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

12. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ที่มีจำนวนสมาชิกต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

13. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ที่มีจำนวนผู้อยู่ในอุปการะต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

14. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ที่มีจำนวนผู้ประกอบการอาชีพต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

15. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ที่มีรายได้ต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

16. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ที่มีรายจ่ายต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. สัดส่วนของครัวเรือนที่มีหนี้สินในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ น้อยกว่า 0.757 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากผลการวิเคราะห์ พบว่า สัดส่วนของครัวเรือนที่มีหนี้สินในเขตเทศบาลตำบลท่าแพกับ 0.627 ซึ่งน้อยกว่าสัดส่วนของครัวเรือนที่มีหนี้สินทั่วประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้สำรวจในช่วงระหว่างวันที่ 19-24 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2549 ในหัวข้อ สถานภาพและภาวะหนี้ครัวเรือน พบว่าครัวเรือนตัวอย่างมีภาวะหนี้ ร้อยละ 75.7

2. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ มีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยมากกว่า 116,839.8 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ มีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ย 222,549.33 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมากกว่าจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนทั่วประเทศที่เท่ากับ 116,839.8 บาท ซึ่งสำรวจโดยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภา เข็มมี (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรกลับบ้านไปรัฐ ตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน พบว่าครัวเรือนตัวอย่างมีภาวะหนี้สินเฉลี่ยมากกว่าครอบครัวละ 200,000 บาท

3. ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ที่มีรายได้ต่างกันมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครัวเรือนที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 14,000 บาท มีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยสูงสุด ส่วนครัวเรือนที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 7,000 บาท มีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนที่มีรายได้ต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า ครัวเรือนที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 7,000 บาท ครัวเรือนที่มีรายได้ระหว่าง 7,001-14,000 บาท และครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่า 14,000 บาท มีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยต่างกัน ทั้ง 3 กลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมมาตุ มหารักษ์ (2545) ที่ศึกษาเรื่องภาวะหนี้สินของบุคลากรมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ.2545 พบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีรายได้ต่างกัน มีภาวะหนี้สินแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท มีภาวะหนี้สินสูงสุด ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท มีภาวะหนี้สินต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบภาวะหนี้สินของบุคลากรมหาวิทยาลัย

บุรพาทที่มีรายได้นับรวมกันเป็นรายคู่ พบว่าบุคลากรที่มีรายได้น้อยเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และบุคลากรที่มีรายได้ 10,000-20,000 บาทมีภาวะหนี้สินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงภาวะหนี้สินของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ ผู้วิจัยจึงขอเสนอข้อคิดเห็นดังนี้

1. เทศบาลตำบลท่าแพควรรณรงค์เพื่อให้ความรู้กับครัวเรือนเกี่ยวกับแนวพระราชดำริ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อครัวเรือนจะได้มีแนวทางการแก้ปัญหาเรื่องหนี้สินที่เหมาะสม

2. เทศบาลตำบลท่าแพควรส่งเสริมให้มีการจัดทำโครงการที่สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือน เพื่อสมาชิกในครัวเรือนจะได้มีรายได้เพิ่มขึ้น

3. เทศบาลตำบลท่าแพควรจัดให้มีแหล่งเงินสนับสนุน หรือมีเงินกองทุนเพื่อช่วยเหลือครัวเรือนให้มีภาระหนี้สินลดลง

4. เทศบาลตำบลท่าแพควรจัดให้มีการรวบรวมข้อมูลสถานะหนี้สินของครัวเรือนในเขตการปกครองทั้งระบบ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครัวเรือนแบบยั่งยืน

5. เทศบาลตำบลท่าแพควรจัดการประชุมสังฆกรเพื่อรับทราบปัญหาที่ครัวเรือนต้องการให้ช่วยเหลือในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

จากผลการศึกษา พบว่า ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ย 222,549.33 บาท ซึ่งมากกว่าจำนวนเงินที่เป็นหนี้สินเฉลี่ย 116,839.8 บาทของครัวเรือนทั่วประเทศ ที่สำรวจโดยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ดังนั้นเทศบาลตำบลท่าแพจึงควรเร่งดำเนินการ และให้

ความสำคัญกับการหาแนวทางในแก้ไขปัญหาหนี้สินที่เหมาะสมที่สุดให้กับครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ เพื่อความสมานฉันท์และความสุขของประชาชนสืบไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยควรหารายชื่อของครัวเรือนที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าแพที่เป็นปัจจุบันหรือควรสำรวจรายชื่อของครัวเรือนที่อยู่ในเขตเทศบาลให้เป็นปัจจุบันก่อนที่จะคำนวณหาขนาดตัวอย่าง

2. ในอนาคตควรมีการศึกษาภาวะหนี้สินของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการครองชีพที่เหมาะสม

3. ควรศึกษาภาวะหนี้สินของครัวเรือนในเขตเทศบาลท่าแพโดยเปรียบเทียบกับครัวเรือนในเขตเทศบาลอื่นๆ

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยดีต้องขอขอบคุณคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่ได้สนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์อัมพา เกียรติกองศิริ ที่ได้ให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้บทความวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือ และให้ความอนุเคราะห์กับงานวิจัยเรื่องภาวะหนี้สินของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ.2549

บรรณานุกรม

ไททัศน์ กัณฑ์เล็ก. ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร:กรณี

ลูกหนี้ค้างชำระของธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร สาขาแม่สรวย จังหวัด
เชียงราย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547

นิภา เข็มมี. แนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหา

หนี้สินเกษตรกรบ้านโป่งรุ ตำบลนครเจดีย์
อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, 2546.

วัลลญา ภัทรสุข. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

ศุภวรรณ พรหมเพรา. เอกสารประกอบการ

สอนรายวิชาสถิติเพื่อการวิจัย. -- นครศรีธรรมราช:
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2548.

สุขกัลป์ญา บุญญาฤทธิกุล และอมรพันธ์ ราชพิบูลย์.

รายงานผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจ

และสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2547

จังหวัดนครศรีธรรมราช. พิมพ์ครั้งที่ 6.

นครศรีธรรมราช : สำนักงานสถิติจังหวัด

นครศรีธรรมราช, 2548.

สมมาตุ มหารักษ์. "ภาวะหนี้สินของบุคลากร

มหาวิทยาลัยบูรพา พุทธศักราช 2545" วารสาร

ศึกษาศาสตร์ 16,1 (มิถุนายน-ตุลาคม 2547):

107-113

http://econ.utcc.ac.th/news_read.asp?id=162.

สถานภาพและภาวะหนี้ครัวเรือน.

(7 กันยายน 2549).